

жливий рівень доходності в майбутньому[1, с. 35]. Бухгалтерський (у частині аналітичного обліку) та управлінський обліки мають забезпечувати управління достовірною та оперативною інформацією про здійснювані операції за участі венчурних інвестицій, а також про результати таких операцій і їх вплив на ринкову вартість інвестованого підприємства, з метою прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень.

Отже, венчурне підприємство як суб'єкт інфраструктури ринку інновацій сприяє прискоренню інноваційних процесів, забезпечує підвищення конкурентоспроможності компаній та економіки в цілому. Високоприбутковим такий вид підприємництва стає завдяки ефективному управлінню, що проявляється в обґрунтованому виборі та плануванні обсягів і напрямів інноваційної діяльності, визначенні перспективних сфер інвестування коштів, галузей і конкретних проектів, реалізація яких дозволить спрямовувати кошти в нові прибуткові сфери економічної діяльності. В умовах ризикового венчурного інвестування виникає необхідність не лише якісного оцінювання і відбору підприємств, що залучають інвестиції, а також ефективної реалізації управлінських функцій для досягнення необхідного рівня вартості об'єктів інвестування як основної мети діяльності венчурних підприємств.

Література

1. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізація інновації: Монографія. — К.: КНЕУ, 2003. — 394 с.
2. Волков Д. Л. Теория ценностно-ориентированного менеджмента: финансовый и бухгалтерский аспекты. — 2-е изд. — Д. Л. Волоков ; Высшая школа менеджмента СПбГУ. — СПб.: Изд-во «Высшая школа Менеджмента» ; Издат. дом С.- Петерб. гос. ун-та, 2008. — 320 с.
3. Павленко І.А., Гончарова Н.П., Швиданенко Г.О. Економіка та організація інноваційної діяльності. — К.: КНЕУ, 2002. — 150 с.

УДК 330.341.1:061.5

Олександр Обнявко,
Антоніна Сабадирьова¹

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕКОНОМІЧНОМУ МЕХАНІЗМІ ПІДПРИЄМСТВА

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ МЕХАНИЗМЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

THE USE OF INFORMATION POTENTIAL IN ECONOMIC MECHANISM OF ENTERPRISE

Анотація. Визначена роль інформаційного потенціалу підприємства та використання сучасних інформаційних технологій як важливих чинників, що забезпечують ефективність управління підприємством і розробку й реалізацію інноваційних рішень і технологій в умовах єдиного інформаційного простору. Розглянуто зв'язок інформаційного потенціалу як найважливішої складової економічного потенціалу із економічним механізмом підприємства в трансформаційних умовах господарювання.

Аннотация. Определена роль информационного потенциала предприятия и использования современных информационных технологий как важных факторов, обеспечивающих эффективность управления предприятием, а также разработку и реализацию инновационных решений и технологий в условиях единого информационного пространства. Рассмотрена связь информационного потенциала как важнейшей составляющей экономического потенциала с экономическим механизмом предприятия в трансформационных условиях хозяйствования.

Abstract. The article defines the role of the enterprise information potential and the use of modern information technology as important factors which ensure the effectiveness of enterprise management and the development and implementation of innovative solutions and technologies under a single information space. The connection of information potential was considered as an essential component of the economic potential in the economic enterprise mechanism in transformational economic conditions.

Однією з умов виникнення стійких конкурентних переваг у бізнесі в сучасних трансформаційних умовах господарювання є наявність ефективного потенціалу підприємства. В економічній лі-

¹ Олександр Валентинович Обнявко – к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу, Одеський національний економічний університет, aobnyavko@mail.ru

Антоніна Леонідівна Сабадирьова – к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства, Одеський національний економічний університет, sabadyreva_antonina@mail.ru

тературі обговорюються різноманітні питання щодо формування, оцінки та управління потенціалом підприємства в ринкових умовах, робиться наголос на різні аспекти цієї проблематики. Проте, багато аспектів формування та використання потенціалу підприємства ще не вирішені та потребують подальших наукових досліджень.

Аналіз економічної літератури [1—4] доводить, що виділення інформаційного потенціалу підприємства, як окремого виду, визначається тією роллю, яку він грає у сучасній економіці. І.В. Гончарова вважає, що інформаційний потенціал — це сукупність інформаційних ресурсів підприємства, що забезпечують реалізацію основних функцій управління і процесів підготовки рішень. Структура і склад інформаційного потенціалу підприємства забезпечує внутрішні потреби і включає елементи інформаційного простору, таким чином, інформаційний потенціал — це можливість підприємства ефективно здійснювати свою діяльність і взаємодіяти із зовнішнім середовищем [5, с. 40—41]. А.М. Турило, К.В. Богачевська підкреслюють, що інформаційний потенціал підприємства залежить від достовірності, швидкості отримання інформації, її об'єктивності, від інформаційних систем [6, с. 261]. У літературі також зазначається, що інформаційний потенціал підприємства розкривається або проявляється в організаційній структурі підприємства та його бізнес-процесах. або іншими словами, організаційна структура та бізнес-процеси підприємства є внутрішньофірмовими факторами формування інформаційного потенціалу [4, с. 110]. Але не можна погодитись з думкою про те, що інформаційний потенціал є побічним продуктом облікової системи [7, с. 40], оскільки для прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві необхідний значно ширший масив інформації щодо його стану та умов функціонування.

Інформаційний потенціал підприємства втілюється в сукупності нових знань, даних, відомостей і зв'язків між ними у активній частини працівників, які формують інформаційні ресурси. Система оцінки інформаційного потенціалу підприємства включає такі процеси: а) організацію інформаційної бази; б) оцінювання потоків інформації; в) розробку технологій управління інформацією. Інформаційна база оцінки потенціалу підприємства — це організований масив інформації, упорядкований за окремими ознаками в технологіях переробки, головною метою інформаційної бази є упорядкована оцінка інформаційного потенціалу підприємства за рахунок раціональної організації та розподілення інформації за етапами оцінки відповідно до завдань. Потоки інформації визначають цілеспрямований рух цієї бази (з моменту виникнення до використання та зберігання в технологічних процесах переробки інформації) і визначаються джерелами, споживачами (джерела та споживачі забезпечують адресність інформації), регламентом передавання і обсягами інформації, що передається. Передавання інформації регламентується за такими ознаками: за запитом; як інформація примусова; як річна; як квартална; як місячна; як добова інформація тощо. Обсяг інформації оцінюється в кількісних показниках і в умовних одиницях інформаційної завантаженості. Технології управління інформацією визначають документообіг у процесі оцінювання інформаційного потенціалу підприємства, а також перелік механізованих і автоматизованих операцій і технологій, а також методи оцінки показників в умовах упорядкування єдиного інформаційного простору.

У літературі простежуються різноманітні думки щодо того, що потенціал підприємства, у тому числі інформаційний потенціал, може бути реалізований у сучасній економіці через певні механізми, перед усе — через економічний механізм і його інформаційні ресурси.

Зв'язок потенціалу підприємства і, зокрема, інформаційного потенціалу з економічним механізмом підприємства є дискусійним. І.І. Грузнов визначає економічний механізм управління як сукупність взаємозв'язків, що природним чином виникають між різними економічними явищами, об'єктами, результатами діяльності [8, с. 111]. Деякі автори під механізмом управління потенціалом розуміють послідовний комплекс процесів (планування, організації, контролю, мотивації), що характеризуються набором взаємозв'язків, взаємодій і покликані вирішувати питання формування, розвитку економічного потенціалу підприємства, рівня та ефективності його використання [1, с. 194]. О.В. Кузьменко зазначає, що доцільно розглядати систему управління як сукупність таких елементів, як: структура, функції, ресурси, потоки інформації, технології; механізм управління як її складову та інструмент забезпечення ефективності використання і нарощування ресурсного потенціалу, а також вважає, що усі сфери управління елементами потенціалу можна віднести чи до організаційної, чи до економічної складової та надає системі управління характеристику як організаційно-економічному механізму управління потенціалом підприємства, яка сприймається як багатофункціональна та багатокомпонентна система та складається з комплексу пов'язаних структурних компонентів, які забезпечують ефективність управління [9, с. 112]. В.Ю. Шутілін вважає, що основними і найважливішими елементами потенціалу є ресурси, а з іншого боку — інструменти та механізми, що дозволяють використовувати дані ресурси для досягнення поставлених цілей і завдань у рамках конкретної економічної системи. Тільки під впливом зазначених інструментів ресурси стають доступними для комбінування, рекомбінування, відтворення та утилізації, тобто можуть бути використані системою для досягнення цілей [10, с. 57]. І.М. Репіна також наголошує на

важливості оптимального використання потенціалу кожного активу менеджментом підприємства та зазначає, що якщо керівництво неправильно визначило склад та оцінило обсяги економічних ресурсів для активації, то забезпечення конкурентних переваг підприємства не отримає необхідної ресурсної підтримки [11, с. 118].

Таким чином, можна зробити загальний висновок: економічний механізм пов'язаний із внутрішнім устрієм потенціалу підприємства і приводить у дію внутрішні процеси потенціалу підприємства з метою отримання економічного ефекту. Потенціал підприємства, у свою чергу, забезпечує економічний механізм необхідними ресурсами та умовами для досягнення поставлених цілей, у тому числі — можливостями інформаційного потенціалу. В умовах інформаційного суспільства інформаційний потенціал підприємства не тільки забезпечує зворотній зв'язок у саморегульованні системи, якою є підприємство, але й створює нові передумови для його комплексного розвитку на основі використання інформаційних ресурсів, інформаційних зв'язків, нових знань, що визначає ефективність управління підприємством і розробку й реалізацію інноваційних рішень і технологій.

Література

1. Жариков. В.Д., Воеводкин С.Ю. Механизм планирования и оценки экономического потенциала промышленного предприятия / В.Д. Жариков, С.Ю. Воеводкин // Вопросы современной науки и практики / ун-т им. В.И. Вернадского. — 2012. — №4(42). — С. 193—199.
2. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк. — К.: КНЕУ, 2005. — 261 с.
3. Сабадирьова А.Л., Бабій О.М., Куклінова Т.В., Салавеліс Д.Є. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник / А.Л. Сабадирьова, О.М. Бабій, Т.В. Куклінова, Д.Є. Салавеліс. — Одеса: ОНЕУ, рота-принт, 2013. — 343 с.
4. Королев О.Л. Методика оценки информационного потенциала предприятия / О.Л. Королев // Ученые записки Таврич. национ. ун-та им. В.И. Вернадского. Серия «Экономика и управление». — 2011. — Т. 24 (63). — № 1. — С. 109—113.
5. Гонтарева И.В. Эндогенные факторы эффективности развития предприятия / И.В. Гонтарева // Оралдин гилим жаршиси: науково-теоретичний і практичний журнал. Сер. Економічні науки. — Уральськ: Уралнаучкнига, 2012. — № 10 (46). — С. 76—81.
6. Турило А.М., Богачевська К.В. Потенціал підприємства: сутність, класифікація, види / А.М. Турило, К.В. Богачевська // БІЗНЕСІНФОРМ. — 2014. — № 2. — С. 359—263.
7. Бочуля Т.В. Облікова складова інформаційного потенціалу підприємства / Т.В. Бочуля // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. — 2013. — № 1 (6). — С. 35—42.
8. Грузнов І.І. Організаційно-економічні механізми управління : навч. посібник для вузів / Під ред. Б.В. Буркинського і Е.А. Бельтюкова. — Одеса : Астропринт. — 292 с.
9. Кузьменко О.В. Організаційно-економічний механізм стратегічного управління ресурсним потенціалом підприємства / О.В. Кузьменко // Академічний огляд. — 2014. — № 1 (40). — С. 110—115.
10. Шутилин В.Ю. Конкурентный потенциал экономической системы: генезис, проблемы формирования и реализации / В.Ю. Шутилин // Белорусский экономический журнал. — 2014. — № 3. — С. 45—64.
11. Репіна І.М. Категоріальний ланцюг «вартість — цінність — конкурентоспроможність» в фокусі сучасних економічних теорій // Конкурентоспроможність національної економіки: Матеріали XV Міжнарод. наук.-практ. конференції, 26—27 березня 2015 р., м. Київ. — К. : Київ. націон. ун-т ім. Т. Шевченка, 2015. — С. 114—118.

УДК 658.5.011:334.012

Людмила Петренко,
Марина Судакіна 1

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ИННОВАЦИИ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

INNOVATIONS AS A FACTOR OF BUSINESS COMPETITIVENESS

¹ Людмила Анатоліївна Петренко – к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» petrenko-78@mail.ru

Марина Олександрівна Судакіна – магістрант кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» marina.sudakina@mail.ru